

GLOBAL SİVİL DİPLOMASİ ZİRVESİ

Geleceğin Ekonomi Ekosistemi ve Türkiye

STRATEJİK VİZYON BELGESİ (TASLAK)

SIVİL GLOBAL 2019

GLOBAL SIVİL DİPLOMASİ ZİRVESİ

“Geleceğin Ekonomi Ekosistemi ve Türkiye”

(12-14 Haziran 2019, İstanbul)

21. yüzyıl ile birlikte ekonomik, sosyolojik ve siyasi alanlardaki gelişmelerin küresel düzeyde hızlandığı, geleceğe dönük tahminler yapmanın ve uygun stratejiler geliştirmenin güçleştiği görülmektedir. “Endüstri 4,0”, “Toplum 5,0”, “Stratejik İletişim” gibi kavramlarla ifade edilmeye çalışılan endüstriyel, teknolojik, enformatik ve bilimsel gelişmeler; aktörlerin gelecek planlarını hızla gözden geçirmelerinin giderek daha fazla hayatiyet kazanmasına yol açmaktadır.

Mikro-milliyetçilik akımları, bölgesel entegrasyon süreçleri, sermaye çevrelerinin küresel düzeyde gittikçe artan etkisi karşısında her ülkenin kendi beka sorunlarını aşma çabaları birlikte değerlendirildiğinde, küresel uluslararası ilişkilerin doğasında ciddi kırılmalar yaşanmakta olduğu ve bu durumun orta ve uzun vadedeki gelişmeler üzerinde belirleyici bir etkiye sahip olacağı anlaşılmaktadır. Bu bağlamda küresel aktörlerin mevcut davranış kalıplarını yeni gelişmelere göre uyarlamaları ya da yeni gelişmelere uygun yeni araçlar geliştirmeleri kaçınılmaz ve ivedi bir zorunluluk hâline gelmiştir.

“Yumuşak/Akıllı Güç”, “Diplomasi”, “Ekonomi ve Finans”, “Turizm ve Kültür”, “Teknoloji ve Endüstri”, “Eğitim ve Bilim”, “Enerji, Su ve Gıda”, “Nükleer Teknoloji”, “Güvenlik ve Savunma”, “İnsan Kaynağı ve Sağlık”, “Ulaşım ve Lojistik”, “Çevre ve Şehir”, “Diaspora” gibi alanlardaki gelişmelerin iyi takip edilmesi ve bu alanlardaki sorunların çözümünde baz alınan uygulamaların gözden geçirilmesi, tıkanıklıkların açılması için öneriler ve yeni yöntemler, araçlar geliştirilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla günümüz dünyasında birçok ülke için **ekonomi ve finans** alanındaki temel güçlük, zengin - yoksul uçurumunun giderek artmasıdır.

Finansal kaynakların dijitalleşmesi ile kaynaklar üzerindeki devlet kontrolünün giderek sifıra doğru azalması, devletlerin/ülkelerin yeterli yatırım sermayesi oluşturamaması, sermaye çevrelerinin sosyal medya, STK’lar gibi araçları kullanma kabiliyetinin giderek artması karşısında devletin müdahil olma süreçleri ve enstrümanlarının değişmesi, hatta edilgen bir araca dönüşmesi gibi sorunlar sadece finansal ve ekonomik gelişmeleri değil sosyolojik ve siyasi konjonktürü de belirleme aşamasına yaklaşmıştır.

Teknolojik gelişmeler; **istihdam açığı ve toplumların küresel gelişmelere tümüyle açık hâle gelmesi** gibi sorunlar doğurmaktadır.

Enformasyon, iletişim ve akıllı üretim teknolojileri ile ilgili gelişmeler ekonomik ve sosyal doku ile ilgili politikaların yeni istihdam ve sosyal güvenlik koşullarına uyum sağlayacak şekilde hızla gözden geçirilmesini, küresel düzeyde gerçekleşen gelişmeler karşısında devletlerin/ülkelerin bekasını güvence altına almak için gerekli uyarlamaların yapılmasını, hatta bu gelişmelerin yönlendirilmesini ve gerektiğinde yeni gelişmelere öncülük yapılmasını zorunlu kılmaktadır.

Ekonomik ve sosyolojik gelişmelerle etkileşim içerisinde olan **güvenlik, eğitim, bilim, teknoloji, kültür ve turizm** gibi sektörlerin de bu çerçevede yakın takip altında bulundurulması gerekmektedir.

Yumuşak gücün kullanımı ile ilgili güçlükler; temelde bu gücün çağdaş ve doğru bir tanımının yapılamaması, geleneksel unsurların anakronik bir yaklaşımla devreye sokulmaya çalışılması ve yumuşak gücü sert güç unsurları ile destekleyememe veya her iki güç unsuru arasında dengeli ve anlamlı bir sentez oluşturamama, yani güç unsurlarını **akıllı güce** dönüştürememe gibi sorunlardan kaynaklanmaktadır.

Diplomasi alanındaki temel güçlükler; resmî diplomasi alanındaki gelişmelerin ve enformasyon çağının getirdiği yeniliklerin daha yakından takip edilmesi, geleneksel kurumsal yapıların hızlı raporlama ve istişare mekanizmalarının günün gerekliliklerine uyarlanması, kamu diplomasisi alanında stratejik iletişim gibi yeni araçların farkına varılması, belli başlı aktörlerin çıkarları uğruna sosyal medya üzerinden gerçekleştirilen çabaların iyi okunması, muhatap toplumların ekonomik, sosyolojik ve düşünsel duyarlılıklarındaki gelişmelerin iyi takip edilmesinin gerekliliği açıktır.

Küreselleşme çağında toplumlar, ekonomiler ve kültürler arasındaki yoğun etkileşim elbette ki - Batı'dan Doğu'ya veya Kuzey'den Güney'e doğru gibi - tek yönlü değildir. Ne var ki güçlü aktörlerin, gelişmeleri kendi menfaatleri istikametinde daha fazla etkileyecekleri hususu izahtan varestedir.

Bu çerçevede Doğu'da veya Güney'de yer alan ülkelere ek olarak Rusya, Brezilya, Türkiye ve İran gibi küresel siyasetin merkezine eklenme konusunda sorunlar yaşayan ülkelerin kendi menfaatlerini, hatta varlıklarını koruyabilmeleri kendi aralarında geliştirecekleri işbirliği ve dayanışma mekanizmalarının etkinliğine bağlıdır.

Bu bağlamda; yatırım, finans, bilim, teknoloji, güvenlik, kültür ve turizm gibi alanlardaki birikimlerin paylaşılması, Batılı ülkelerde bulunan nüfuslarının dünya barışına da hizmet edecek şekilde değerlendirilmesi ve diasporalar arasında işbirliği imkanlarının araştırılması gerekmektedir.

SİVİL GLOBAL | Global Sivil Diplomasi Zirvesi ilk kez **20-22 Nisan 2016** tarihinde **İstanbul**'da gerçekleştirilmiştir. Kıta bazında **Afrika, Asya, Avrupa, Latin Amerika, Kuzey Amerika, Avustralya**; bölgesel düzeyde **Orta Doğu, Karadeniz - Kafkaslar, Akdeniz ve Balkanlar**; uluslararası örgütler bakımından **BM, ŞİÖ, İİT ve NATO** gibi kurumlar; kimlik alanında ise **Türk ve İslam dünyası** ile ilişkilerin karşılıklı bağımlılık temelinde derinleştirilmesinde **Sivil Global Programı/Zirvesi** Türkiye ve Dünya için işlevini güçlendirmektedir.

SİVİL GLOBAL 2019 Zirvesi'nin, küresel ve bölgesel gelecek projeksiyonlarını ve yeni parametreleri tartışmaya açması öngörülmektedir.

Ana Tema | "Geleceğin Ekonomi Ekosistemi ve Türkiye"

Alt Temalar

**Yumuşak/Akıllı Güç
Diplomasi
Ekonomi ve Finans
Turizm ve Kültür
Teknoloji ve Endüstri**

**Eğitim ve Bilim
Enerji Su ve Gıda
Nükleer Teknoloji
Güvenlik ve Savunma
İnsan Kaynağı ve Sağlık**

**Ulaşım ve Lojistik
Çevre ve Şehir
Diaspora**

Kıtasal Etkinlikler

- 8. Uluslararası Türk - Asya Kongresi | "Geleceğin Asya Ekonomisi ve Türkiye"**
- 11. Uluslararası Türk - Afrika Kongresi | "Geleceğin Afrika Ekonomisi ve Türkiye"**
- 6. Türkiye - Avrupa Forumu | "Geleceğin Avrupa Ekonomisi ve Türkiye"**
- 4. Türk - Latin Amerika ve Karayipler Kongresi | "Geleceğin Latin Amerika Ekonomisi ve Türkiye"**

Bölgesel Etkinlikler

- 5. Uluslararası Orta Doğu Kongresi | "Geleceğin Orta Doğu Ekonomisi ve Türkiye"**
- 9. Uluslararası Balkan Forumu | "Geleceğin Balkanlar Ekonomisi ve Türkiye"**
- 10. Balkan İletişim Ağı Konferansı**
- 2. Uluslararası Karadeniz - Kafkas Kongresi | "Geleceğin Karadeniz - Kafkas Ekonomisi ve Türkiye"**
- 2. Uluslararası Akdeniz Kongresi | "Geleceğin Akdeniz Ekonomisi ve Türkiye"**

Sektörel Etkinlik(ler)

Sektörel Diplomasi Ekosistemi Çalıştay(lar)ı | "Geleceğin Ekonomi Ekosistemi ve Sektörel Diplomasi"
[**İnsani Diplomasi, Savunma Diplomasisi, Sağlık Diplomasisi, İnanç Diplomasisi, Kültür ve Sanat Diplomasisi, Eğitim Diplomasisi, Bilim Diplomasisi, İş Diplomasisi, Düşünce Diplomasisi, Su Diplomasisi, Gıda Diplomasisi, Enerji Diplomasisi, Turizm Diplomasisi, Güvenlik Diplomasisi, Şehir Diplomasisi, Finans Diplomasisi, Medya ve Enformasyon Diplomasisi, Altyapı Diplomasisi, Hizmet Diplomasisi**]

KITASAL ETKİNLİKLER

8. ULUSLARARASI TÜRK - ASYA KONGRESİ (1 Gün)

“Geleceğin Asya Ekonomisi ve Türkiye”

Günümüzde küresel üretimin büyük ölçüde Asya’ya kayması ile birlikte bu kıta ile ilişkiler Türkiye için özel bir önem kazanmıştır. Teknoloji üretimi, yatırım ve finans kaynakları, Türk ihraç ürünlerinin pazar ihtiyacını karşılayacak geniş kitlelerin mevcudiyeti, akraba ve inanç ortağı halkaların mevcudiyeti bu dev kıta ile ilgili değerlendirmelerin sıklıkla yeniden güncellenmesini gerektirmektedir. Bugüne değin bu coğrafya ile ilişkilerin iyi bir noktaya ulaştırılamaması ciddi bir zafiyet olarak durmaktadır.

Asya, üretimin ve dünya siyasetinin merkezi hâline geldikçe Türkiye’nin de bu kıtaya dönük politikalarını revize etmesi gerekecektir. Özellikle, Türkiye’nin Avrupa ve ABD ile ilişkilerinde yaşadığı sorunların derinleştiği bir dönemde, Asya kıtasına dönük faaliyetler ve açılım daha da önemli hâle gelmiştir. Türkiye’nin Çin, Hindistan, Rusya, İran, Pakistan, Endonezya gibi kalabalık ve etkin ülkeler başta olmak üzere, tüm Asya ülkeleri ile ilişkilerini geliştirmesi, küresel siyasetteki konumunu sağlamlaştıracaktır.

Terörizmin sınırlandırılması, güvenlik önlemlerinin geliştirilmesi, İpek Yolu gibi projelerin daha hızlı ve işlevsel hâle getirilmesi, enerji ve teknoloji alanındaki birikimlerin paylaşılması; Asya ülkeleri ile ilişkilerin geliştirilmesine bağlıdır. “Geleceğin Asya Ekonomisi ve Türkiye” ana temasıyla icra edilecek **8. Uluslararası Türk - Asya Kongresi**, bu alanda katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Ana Tema

Geleceğin Asya Ekonomisi ve Türkiye

Alt Temalar

Çin, Kuşak ve Yol Projesi, Asya ve Türkiye
Güney Asya Ekonomileri
Güneydoğu Asya Ekonomileri
Orta Asya Ekonomileri
Doğu Asya Ekonomileri
Rusya

11. ULUSLARARASI TÜRK - AFRIKA KONGRESİ (1 Gün)

“Geleceğin Afrika Ekonomisi ve Türkiye”

21. yüzyılın ilk çeyreği; büyük bir tarihî kırılma ile 19. ve 20. yüzyıllardan tevarüs eden sorunların, halkların kurumsal hafızası ve tarihsel vicdanında biriktirdiği kritik soruların cevap bulma eğilimiyle vasıflanmaktadır.

Ne var ki gelinen aşamayı; başta nükleer - konvansiyonel ayrımı gözetmeyen silahlanma yarışı olmak üzere, dünya çapında basitçe gözlemlenebilir birçok olgu dolayısıyla yeni bir “soğuk savaş” dönemi olarak nitelendirmek mümkün olmakla birlikte, söylem ve eylem düzeyinde **doktriner veya ideolojik farklılıktan değil**, büyük ölçüde **siyasi ve iktisadi rekabetten** kaynaklanan, yöntemleri bakımından **atipik ve asimetrik**, çok boyutlu ve geniş kapsamlı bir **“hegemonik çatışma”** olarak nitelendirmek de mümkündür.

Bu çerçevede çok bloklu şekillenen yeni uluslararası güç dengesi, vizyon ve misyon itibarıyla de farklılıklardan değil, büyük ölçüde benzerliklerden kaynaklanan, mikro-milliyetçiliği bir parçalama ve ilhak aracı olarak kullanan ve fakat **“ulus veya uluslar topluluğu”** temelli; özünde siyasi, iktisadi ve askerî tahakküme odaklı; kodlarında **“kültürel/kimliksel beka”**nın yer aldığı uzun erimli bir üstünlük mücadelesi biçiminde gerçekleşmektedir.

Büyük bir dönüşüm fırsatının eşliğinde olduğu düşünülen Afrika kıtası ise; söz konusu hegemonik çatışmanın başlıca mekanıdır. Kıta’da bölgesel farklılıklar gözlemlenmekle birlikte en ağır bedeli büyük oranda karar mekanizmalarından iç ve dış elitlerin işbirliğiyle sofistike yöntemlerle dışlanmış halklar ödemektedir.

Bu nedenle Afrika’nın özellikle sivil toplum nezdinde olumlu bir yöne evrilme potansiyeli taşıyan bu “çatışma” olgusuna yönelik stratejisi, hem Kıta’nın hem dünyanın geleceği açısından kritik öneme sahiptir. Zira küresel ve bölgesel güçlerin siyasi ve iktisadi etki alanları daraldıkça gerek fırsatlar gerek riskler açısından hem dünya hem Afrika üzerindeki baskı iyice artacaktır.

Bu durumdan etkilenen uluslararası konjoktüre bağlı olarak; bazı Sahraaltı ülkeleri başta olmak üzere son on beş yıla yakın süreçte özellikle önemli ekonomik gelişmeler kaydetmiş ülke sayısı azımsanamayacak düzeydedir.

Yine de, Kıta çapında fırsat ve gelir dağılımı eşitsizliği, eğitim ve altyapı eksikliği, siyasi ve toplumsal krizler hesaba katıldığında, dönemsel ve uzun vadeli kalkınma stratejilerini etkileyebilecek darbelere karşı alınması gereken pek çok tedbir bulunmaktadır.

Geleceğini tayin ederken iradesini daha güçlü ortaya koymaya başladığı düşünülen Afrika'nın şu an başlıca meselesi Kıta çapında makro-iktisadi dengenin sağlanmasıdır. Zira çok boyutlu altyapı ve kurumsallaşma sorunlarının makro-iktisadi denge sağlanmadan gerçek anlamda çözüme kavuşturulması mümkün değildir.

Ne var ki bu hedef; iktisadi düşüncenin bütün boyutlarıyla sorgulandığı bir dönemde Afrika'nın çok taraflı diplomasiyi nasıl yürüteceğine de bağlı olarak epey uzun vadeli ve son derece karmaşık çok boyutlu kalkınma hamlelerine yöneliktir. Kıta'ya özgü ihtiyaçları ve geleneksel yapıları olduğu kadar Afrika insanının fitratını da farklılıkları içinde dikkate alan özgün politikalar geliştirilip uygulanabildiği derecede gerçekçi bir hedeftir.

Başta **Afrika Birliği (2002)** olmak üzere görünürdeki nihai hedefi **ECOWAS, SADC, EAC** ve **COMESA** gibi diğer bölgesel birliklerle işbirliği içinde siyasi istikrara bağlı olarak Kıta çapında kalkınmayı ve makro iktisadi dengeyi sağlamak olan **Lagos Eylem Planı (1980)** ve **NEPAD (2001)** gibi girişimlerin; eşgüdüm ve kaynak sorunlarının yanı sıra biraz da liderlik eksikliği nedeniyle istenilen hedeflere tam anlamıyla ulaşabildiği söylenemez.

Tüm altyapı sorunlarının bir anda çözülmesi mümkün olmamakla birlikte, **Afrika Kalkınma Bankası'nın** 2018 yılına yönelik projeksiyonunda da vurgulandığı gibi en azından kısa vadede; “kıt altyapı kaynaklarını en verimli şekilde kullanarak azami iktisadi ve toplumsal kazanım” amaçlanmalıdır. Ayrıca doğrudan dış yatırım için alan açılırken ABD, AB ve Çin gibi başlıca finans kaynaklarına bağımlılığın tedricen kontrol altına alınması, giderek artan dış borçların makul düzeylere indirilmesi gerekecektir. Bu bağlamda Kıta ülkeleri arasında karşılıklı yatırımları artırmak ve kıta-içi ticareti geliştirmek önem kazanmaktadır.

Nitekim Mart 2018'de Kigali'de 44 Afrika ülkesi arasında imzalanan ve 1,2 milyar insanı aynı pazarda buluşturma potansiyeli taşıyan **Kıtasal Serbest Ticaret Bölgesi Anlaşması (AfCFTA)**, Afrika Birliği'nin 2063 projesi kapsamında kıtasal entegrasyona yönelik önemli adımlardan biri olarak değerlendirilmektedir. Anlaşmanın gümrük ve ithalat engellerini ortadan kaldırıp 2016'da yaklaşık %10 düzeyinde olan kıta-içi ticarete büyük ivme kazandıracığı öngörülmektedir. Fakat anlaşmayı imzalamayan 10 Afrika ülkesi arasında bulunan ve diğer ülkelere kıyasla daha gelişmiş olan Nijerya ve Güney Afrika'nın bu anlaşmaya yönelik çekinceleri dikkatle incelenmelidir.

Çin başta olmak üzere Hindistan, Brezilya, Rusya gibi **BRICS** ülkelerinin yanı sıra Türkiye gibi bölgesinde ağırlığı giderek artan ülkeler, Afrika'nın geleneksel işbirliği ortakları ABD, İngiltere ve Fransa gibi Batı bloğu ülkeleri karşısında Kıta'da bir denge veya rekabet unsuru olarak giderek güç kazanmaktadır. Bu atmosfer Afrika açısından çeşitli riskler içermekle birlikte; kapasite inşası ve diplomatik ilişkileri çeşitlendirme konusunda, toplumsal meşruiyet zemini sağlam lider kadrolar eliyle fırsat olarak da değerlendirilebilir.

Öte yandan Afrika Birliği'nin, genel olarak sanayideki - özel olarak savunma sanayiindeki - mevcut sorunlar nedeniyle askerî kapasitesini gereği gibi güçlendirememesi bazı sorunlara yol açmaktadır. ABD'nin **Afrika Komutanlığı (AFRICOM)** ve Çin'in küresel rekabet motivasyonlu yumuşak güç görünümü ve fakat ekonomi ağırlıklı "agresif" yatırım politikalarına ilaveten giderek artan askerî kontenjanlarına, uluslararası rekabetin bir uzantısı olarak Kıta'da örtülü veya açık gerekçelerle konumlanma imkanı verilmektedir.

Bu durum, Fransa öncülüğünde AB desteğiyle oluşturulan **Beşler Grubu (G5)** gibi yerel askerî birimlerin de Bölge lehine bağımsız hareket etmesini engellemektedir. Afrika kapsamlı uluslararası askeri stratejilerin Kıta'daki bölgesel güvenlik krizlerini beslediği yönündeki kaygıların da dikkate alınması gerekmektedir.

Afrika'da kapasite inşası konusunda en güçlü potansiyele sahip parametrelerden biri, Kıta'nın demografik yapısıdır. Afrika Kalkınma Bankası verilerine göre nüfusun yaklaşık 200 milyonu gençlerden oluşmakta ve bu rakamın 2045'e kadar iki katına çıkacağı tahmin edilmektedir. Fakat genç nüfus, yeterli ve doğru eğitilmediği zaman önemli bir risk unsuru da teşkil etmektedir. Bu bakımdan özellikle Sahraaltı Afrika'da öncelikle eğitim altyapısına yatırım yapılması, Kıta genelinde ise toplumsal kalkınmaya yönelik önemi nedeniyle eğitim hedef ve yöntemlerinin - başka bir ifadeyle eğitim paradigmasınının - tüm boyutlarıyla ve farklı bir yaklaşımla yeniden ele alınması gerekmektedir.

Kıta'da süren ve "**Zihinsel De-kolonizasyon**" başlığı altında toplanabilecek bazı tartışmalar aslında bu yöndeki ihtiyaca işaret etmektedir. Bu kapsamda STK'lar, düşünce kuruluşları, üniversiteler ve bilhassa arge kuruluşlarının Afrika'daki muadil kuruluşlarla işbirliği içinde daha etkin faaliyet alanları açmalarına öncülük edilmelidir.

Yaklaşık son on beş yıllık süreçte, Türkiye - Afrika ilişkilerinde yeni bir dönemin başlangıcı olarak Kıta çapında karşılıklı gerçekleştirilen üst düzey ziyaretler çok boyutlu "**aktif diplomasi**" nitelikli karşılıklı girişimlerin giderek arttığını gösteren önemli gelişmelerdir. Bu süreçte atılan adımlar başta iş dünyası olmak üzere pek çok kesimde memnuniyet uyandırmıştır. Olumlu yönde gelişen ikili ilişkiler, ülkeler arasında resmî/sivil çok boyutlu ve ortak vizyonlu stratejik diyalog ve işbirliği geliştirilmesinin yolunu açacak yeni ve daha güçlü bir zemine yönelme potansiyeli taşımaktadır.

Genel olarak Afrika'daki ve özel olarak doğu Afrika bölgesindeki çok boyutlu girişim ve çabaları objektif gözlemciler tarafından takdirle karşılanan Türkiye'nin önümüzdeki süreçte resmî/sivil tüm kanalları ile , özellikle Sahraaltı, Kuzey ve Batı Afrika bölgelerinde daha fazla sorumluluk üstlenebileceği pek çok görev bulunmaktadır. Yalnızca iktisadi alanda değil enerjiden güvenliğe, eğitimden turizme kadar pek çok alan ve sektörde ilişkilerin çok boyutlu geliştirilmesi önem taşımaktadır.

Türkiye'nin büyüme ve küresel düzeyde etkili olma çabaları Afrika ülkeleri ile ilişkilerinin daha ileri düzeylere taşınmasını gerektirmektedir. Türkiye'nin küresel açılım politikaları bakımından Afrika hâlâ bakir bir alan teşkil etmekte ve keşfedilmeyi beklemektedir.

Özellikle ekonomik uluslararası ilişkiler bakımından Afrika dışındaki bölgelere dönük etki alanı oluşturma politikaları büyük ölçüde sınırlı iken, Afrika kıtasının gelişme ve kalkınma düzeyi, insan kaynakları ve doğal kaynaklar gibi faktörler göz önüne alındığında Türkiye için Kıta'nın daha elverişli imkanlar sunduğu görülmektedir. Orta Doğu'da son dönemde görülen siyasi ve diplomatik krizlerin daha kolay aşılması, Türkiye'nin diplomatik alanda yalnızlaşmasının engellenmesi gibi ihtiyaçlar da Afrika ülkeleri ile ilişkilerinin her sektörde geliştirilmesini gerektirmektedir.

Türk ihraç malları için pazarın genişletilmesi, terörizmin sınırlandırılması, güvenlik önlemlerinin geliştirilmesi, enerji ve teknoloji alanındaki birikimlerin paylaşılması; Afrika ülkeleri ile ilişkilerin geliştirilmesine bağlıdır. Bu kapsamda çeşitli sektör, kurum ve kuruluşlardan temsilcilerin Türkiye - Afrika ilişkileri çerçevesinde bir araya geleceği **“Geleceğin Afrika Ekonomisi ve Türkiye”** temasıyla icra edilecek **11. Uluslararası Türk - Afrika Kongresi**'nin, Türkiye - Afrika çok boyutlu stratejik ilişkilerine ve karşılıklı kapasite inşasına katkı sağlaması hedeflenmektedir.

Ana Tema

Geleceğin Afrika Ekonomisi ve Türkiye

Alt Temalar

- Afrika'da Makro İktisadi Denge Arayışları
- Kuşak ve Yol Projesi, Afrika ve Türkiye
- Küresel Siyasetin Gölgesinde İç/Dış Ortaklıklar
- Bölgesel Ekonomik Perspektifler (Kuzey, Doğu, Batı vb)
- Eğitim ve Toplumsal Kalkınmada Çağdaş Paradigma Sorgulaması
- Yeni Dünya'ya Doğru Türkiye - Afrika İlişkilerinin Dönüşüm Dinamikleri

6. TÜRKİYE - AVRUPA FORUMU (1 Gün)

“Geleceğin Avrupa Ekonomisi ve Türkiye”

Küresel düzeyde yaşanan gelişmeler ve Avrupa Birliği'nin kendi içinde yaşadığı dönüşüm yanında, Türkiye'nin iç siyasetinde son dönemde alınan keskin dönemeçler Avrupa ülkeleri ile ilişkilerinde bir takım sorunların çıkmasına neden olmuştur.

Ne var ki, Türkiye'nin, Kıta'nın doğal bir uzantısı olması, tarihteki modernleşme ve Batılılaşma deneyimleri, Avrupa piyasalarının Türkiye ekonomisi için taşıdığı önem gibi faktörler tüm Avrupa ülkeleri ile ilişkilerin gözden geçirilmesini ve geliştirilmesini gerektirmektedir.

Öte yandan, Orta Doğu başta olmak üzere dünyanın farklı kriz alanlarından Avrupa'ya yönelen göç hareketlerinin kontrolü, Avrupa ülkelerinin enerji güvenliğinin istikrarlı hâle getirilmesi, Avrupa - Asya bağlantılarının güçlendirilmesi gibi ihtiyaçlar da Türkiye'nin Avrupa ülkeleri için göz ardı edilemez bir ortak olma özelliğini perçinlemektedir.

Göç olgusunun kontrol altında tutulması, terörizmin sınırlandırılması, güvenlik önlemlerinin geliştirilmesi, akademik ve teknolojik işbirliği imkanlarının geliştirilmesi, enerji ve teknoloji alanındaki birikimlerin paylaşılması; Avrupa ülkeleri ile ilişkilerin geliştirilmesine bağlıdır. “Geleceğin Avrupa Ekonomisi ve Türkiye” ana temasıyla icra edilecek **6. Türkiye - Avrupa Forumu**, bu alanda katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Ana Tema

Geleceğin Avrupa Ekonomisi ve Türkiye

Alt Temalar

Çin, Kuşak ve Yol Projesi, Avrupa ve Türkiye
Brexit Sonrası AB Ekonomik Gelecek Görünümü
Brexit Sonrası İngiltere Ekonomi Ekosisteminin Geleceği
Başat Ülkelerin Ekonomileri (Almanya, Fransa, İtalya, İspanya, Hollanda, Polonya vb)
Avrupa'da Demografi ve Ekonomik Gelecek
Bölgesel Perspektifler (Balkanlar, Batı Balkanlar, Doğu, Kuzey vb)
İskandinav Ekonomilerinin Geleceği

GLOBAL SIVİL DİPLOMASİ ZİRVESİ

“Geleceğin Ekonomi Ekosistemi ve Türkiye”

4. TÜRK - LATİN AMERİKA VE KARAYİPLER KONGRESİ (1 Gün)

“Geleceğin Latin Amerika Ekonomisi ve Türkiye”

Son dönemde çok yönlü dış politika hedefi güden Türkiye'nin; 605 milyon nüfusu, 6 trilyon doları aşan GSYİH'sı ve 1,72 trilyon dolar dış ticaret hacmi olan Latin Amerika ve Karayipler ile ilişkilerini geliştirmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda teknoloji paylaşımı, akademik değişim, kültürel etkileşimin artırılması, doğal kaynakların ekonomik değere dönüştürülmesi, yatırımların geliştirilmesi, küreselleşme süreçleri ile gelen risklerin ortaklaşa yönetilmesi, önemli dış politika sorunlarında yardımlaşma, stratejik işbirliği gibi alanlardaki faaliyetlerin yoğunlaştırılması gerekmektedir.

“Geleceğin Latin Amerika Ekonomisi ve Türkiye” ana temasıyla icra edilecek **4. Türk - Latin Amerika ve Karayipler Kongresi**, Türkiye ile bölge ülkeleri arasındaki ilişkilere katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Ana Tema

Geleceğin Latin Amerika Ekonomisi ve Türkiye

Alt Temalar

- Yeni NAFTA Ekonomik Ekosistemi
- Karayip Ekonomileri
- Latin Amerika Ekonomileri
- Başat Ülkelerin Ekonomileri (Brezilya, Meksika, Arjantin vb)
- Bölgesel Perspektifler

BÖLGESEL ETKİNLİKLER

5. ULUSLARARASI ORTA DOĞU KONGRESİ (1 Gün)

“Geleceğin Orta Doğu Ekonomisi ve Türkiye”

Türkiye’ye mücavir bölgeler içerisinde Orta Doğu müstesna bir yere sahiptir. Denilebilir ki, Orta Doğu ile ilişkilerinde istikrarsızlık yaşayan bir Türkiye’nin dış politikada başarılı olması beklenemeyeceği gibi, kendi siyasi sorunlarını sühuletle yönetmesi de imkan dâhilinde değildir. Son dönemde açıkça görüldüğü üzere Orta Doğu’daki gelişmeler Türkiye’yi doğrudan ilgilendirmekte ve derinden etkilemektedir. Ne var ki, küresel güçlerin ve meşruiyet ya da Bölge ile bütünleşme sorunu yaşayan bölgesel aktörlerin bölge politikaları Türkiye’nin bu alanda tek başına sonuç alacak politikalar geliştirmesini engellemektedir. Bu nedenle, Bölge’ye dönük politikalarda bölgesel ve küresel dengelerin gözetilmesi gerekmektedir. Enerji güvenliği, ihracat hedeflerine ulaşım, sınır güvenliği, terör sorununun çözümü gibi konuların tamamı Türkiye’nin Orta Doğu ile ilişkilerinin istikrar kazanmasına bağlıdır.

“Geleceğin Orta Doğu Ekonomisi ve Türkiye” ana temasıyla icra edilecek olan **5. Uluslararası Orta Doğu Kongresi** bölgesel sorunların çözümüne ve Türkiye’nin Bölge ile ilişkilerinin gelişmesine katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Ana Tema

Geleceğin Orta Doğu Ekonomisi ve Türkiye

Bölgeyi Etkileyen Siyasi ve Kültürel Entegrasyon Deneyimleri

İİT, Arap Birliği, Körfez İşbirliği Teşkilatı

Ülke Perspektifleri

Türkiye, Mısır, Suudi Arabistan, Ürdün, Suriye ve Lübnan, Körfez Ülkeleri, İran

Bölgesel Ekonomik Ekosistemin Geleceği

Ekonomik Yapıda Çeşitlendirme

Sermaye, Uzmanlık İşbirliği

İnsan Kaynaklarının Niteliğinin Geliştirilmesi ve İşbirliği

Doğal Kaynakların Optimum Kullanımı, Yerel Ekonomilerin Güçlenmesi

Ulaşım, Lojistik, Hukuki Altyapı

Model Proje(ler)

İstanbul Finans Merkezi

9. ULUSLARARASI BALKAN FORUMU (1 Gün)

“Geleceğin Balkanlar Ekonomisi ve Türkiye”

Enerji nakil hatları, ticaret yolları ve insan hareketleri bakımından “Doğu - Batı” ve “Kuzey - Güney” bağlantıları üzerindeki stratejik konumu Balkanlar bölgesinin öneminin her daim hayati kalmasına neden olmaktadır.

Soğuk Savaşın ardından Avrupa Birliği'nin doğuya doğru genişlemesi ve Rusya'nın bölgedeki nüfuz kaybına ek olarak Türkiye'nin eskiden olduğu gibi etkisiz kalması Balkanlar'da küresel ve bölgesel parametreler açısından dengesiz bir durum, ya da savruk denge durumu ortaya çıkarmıştır. Bu durum Bölge ülkelerinin güç kaybetmelerine, büyük ölçüde AB hinterlandına ve kısmen ABD nüfuz alanına dönüşmelerine neden olmuştur.

AB'nin geleceğine dönük belirsizlikler ve Rusya'nın güçlenmesi olasılığı Bölge'deki bu savruk dengeye dayalı istikrarın, AB tarafından son dönemde inşa edilen kurumsal ve ekonomik kapasiteye rağmen, sona erebileceğini göstermektedir. Bölge ülkeleri, kendi geleceklerinin belirlenmesinde inisiyatif almadıkça büyük güçlerin oyun alanı hâline dönüşmekte ve istikrarsız hâle gelmektedirler. Kendisi de bir Balkan ülkesi konumunda bulunan Türkiye'nin, Bölge'deki gelişmelerden etkilenmesi kaçınılmazdır.

Dolayısı ile Bölge ülkelerinin, kendi gelecekleri ile ilgili düşünsel altyapıyı zinde tutmaları ve kendi çıkarlarına uygun politikalar geliştirmeleri gerekmektedir. “Geleceğin Balkanlar Ekonomisi ve Türkiye” ana teması altında düzenlenecek olan **9. Uluslararası Balkan Forumu** bu bağlamda katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Ana Tema

Geleceğin Balkanlar Ekonomisi ve Türkiye

Alt Temalar

Balkanlarda Ekonomik Rekabetin Yönetimi ve Türkiye

Brexit Sonrası AB ve Balkanlar Yeni Ekonomi Ekosistemi

Çin, Kuşak ve Yol Projesi, Balkanlar ve Türkiye

Balkanlarda Yeni Ekonomik Dinamikler

Ülke Perspektifleri (Yunanistan, Bulgaristan, Türkiye, Arnavutluk vb)

10. BALKAN İLETİŞİM AĞI KONFERANSI (1 Gün)

T.C. Dışişleri Bakanlığı **SAM** öncülüğünde Balkan ülkeleri düşünce kuruluşlarının katılımı ile 2005'te kurulan **Balkan İletişim Ağı**'nın 2010'dan beri **TASAM** tarafından icra edilen yıllık konferanslarının devamı olarak; **10. Balkan İletişim Ağı Konferansı**, Ağ üyesi Balkan araştırma merkezleri ve düşünce kuruluşlarının yönetici ve temsilcilerinin katılımı ile güncel konuları görüşmek için Zirve dâhilinde bilimsel toplantı şeklinde düzenlenecektir.

Son dönemde yaşanan gelişmeler; Balkanlar'da istikrar ve güvenliğin sağlanmasının bölgesel ve küresel istikrar açısından son derece önemli olduğunu göstermiştir. Küresel güvenlikle ilgili faaliyetlerin merkezinin Atlantik'ten Pasifik'e kaymakta olduğu göz önüne alındığında Balkanlar'ın yeni güvenlik konjonktüründe kritik bir öneme sahip olacağı anlaşılmaktadır.

İçinde bulunduğumuz dönem tarihsel bir kırılma noktasıdır ve gelişen yeni şartlar Balkan ülkelerinin çağın ruhuna uygun olarak kendi ortak geleceklerini inşa etmede azami titizlik göstermelerini gerektirmektedir.

Balkan ülkelerinde adalet, güven, istikrar, empati ve işbirliği için güçlü inisiyatiflere olan ihtiyaç her geçen gün daha derinden hissedilmektedir.

Kendi bölgesi ile sorunlu ülkelerin daha uzak bölgelerde etkili olması mümkün değildir. Son yüz elli yıl içerisinde yaşananlar göstermektedir ki, Bölge ülkelerinin ya da halklarının kendi aralarında yaşadıkları ayrışmalar ve gerilimler Bölge'ye yoksulluk ve acıdan başka bir şey getirmemiştir.

Ayrışmaları önlemenin ya da ortadan kaldırmanın yolu diyalog ve iletişimdir. Çözüm ve gelişmenin ilk adımı diyalog ve iletişimdir. Bu da öncelikle bir bölgenin kendi içerisinde başlatılması gereken süreçlere işaret eder.

İletişimin geliştirilebilmesi için inanç ve kültür farklılıklarını ayrışma nedeni olarak değil, zenginlik olarak gören yaklaşımlar gereklidir. **10. Balkan İletişim Ağı Konferansı** Bölge'deki düşünce kuruluşları temsilcilerini bir araya getirerek, bölgesel iletişimin güçlendirilmesi noktasında katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

2. ULUSLARARASI KARADENİZ - KAFKAS KONGRESİ (1 Gün)

“Geleceğin Karadeniz - Kafkas Ekonomisi ve Türkiye”

Dünyanın jeopolitik kodlarının ve denklemlerinin yeniden yazılmaya çalışıldığı günümüzde “dostluk”, “rekabet” ve “düşmanlık” tanımları gözden geçirilmektedir. Soğuk Savaş döneminin müttefiklik zemini sarılmış, yeni jeopolitik mücadele alanları ortaya çıkmıştır.

Bölgesel ve küresel hegemonya alanı oluşturma ya da mevcut hegemonya alanını koruma çabaları çatışmayı kaçınılmaz kılmaktadır. Rusya, Soğuk Savaş’ın ardından “Arap Baharı” adı verilen olaylarla birlikte varlığını ilk kez ve derin bir şekilde hissettirmeye başlamıştır.

Öte yandan Türkiye; Batılı müttefikleri tarafından, Suriye gibi önemli sorun alanlarında yalnız bırakılmıştır. Bu durum Türkiye’nin İran ve Rusya gibi bölgesel güçlerle ilişkilerini yeni bir zemine oturtma arayışına girmesine neden olmuştur.

Tahmin edilebilirliğin, öngörme ve ön alma imkanlarının son derece sınırlı hâle geldiği günümüzde, mevcut politikaları gözden geçirme ve yeni siyasalar geliştirme zarureti çok daha güçlü bir şekilde hissedilmektedir.

“Geleceğin Karadeniz - Kafkas Ekonomisi ve Türkiye” ana teması altında gerçekleştirilecek olan **2. Uluslararası Karadeniz - Kafkas Kongresi** bu bağlamda katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Ana Tema

Geleceğin Karadeniz - Kafkas Ekonomisi ve Türkiye

Alt Temalar

Karadeniz - Kafkas’da Ekonomik Rekabetin Yönetişimi ve Türkiye
Brexit Sonrası AB ve Karadeniz - Kafkas Yeni Ekonomi Ekosistemi
Çin, Kuşak ve Yol Projesi, Karadeniz - Kafkas ve Türkiye
Karadeniz - Kafkas; Yeni Ekonomik Dinamikler

2. ULUSLARARASI AKDENİZ KONGRESİ (1 Gün)

“Geleceğin Akdeniz Ekonomisi ve Türkiye”

Kuzey Afrika, Orta Doğu, Anadolu, Balkanlar ve Batı Avrupa'ya mücavir olan Akdeniz bölgesi modern öncesi dünya tarihinin yazıldığı temel coğrafi alandır. Antik Yunan, Roma, Eski Mısır ve Osmanlı gibi medeniyetler Akdeniz'in sağladığı jeopolitik imkanlar sayesinde filizlenmiş ve yaşamışlardır. Modern dönemlerde ise Akdeniz bölgesi, Kuzey Atlantik merkezli güç unsurları karşısında edilgen bir konuma sürüklenmiştir. Üretimin yeniden Çin ve Hindistan başta olmak üzere Doğulu ülkelere kaydığı günümüzde Akdeniz'in geleceği için yeni fırsatlar ve riskler oluşmuştur.

Hâlihazırda Akdeniz'e mücavir ülkeler arasında en önemli sorun ülkeler arasındaki gelişmişlik farkı ve gelir dağılımı eşitsizliğidir. Bölge halklarının önemli bir bölümü siyaseten kendilerini ifade etmekten yoksundur. Bu da terörizm, kaçak göç, insan kaçakçılığı ve uyuşturucu kaçakçılığı başta olmak üzere çok sayıda güvenlik sorununa neden olmaktadır. Ayrıca, Bölge'deki ekonomik aktivite büyük ölçüde birkaç zengin ülke ile Bölge dışı ülkeler arasında gerçekleşmektedir. Oysa sadece Akdeniz'in sunduğu elverişli ulaşım imkanlarının değerlendirilmesi bile, bölgesel ekonomik ve siyasi ilişkiler için çok ciddi bir katma değer sağlamaya adaydır.

Akdeniz'e mücavir ülkeler ve halklar arasındaki iletişim imkanlarının geliştirilmesi hâlinde, Bölge'nin bütünüyle yeni bir çekim merkezi hâline gelmesi önünde ciddi bir engel bulunmamaktadır.

“Geleceğin Akdeniz Ekonomisi ve Türkiye” ana teması ile düzenlenecek olan **2. Uluslararası Akdeniz Kongresi**, Bölge ülkeleri arasında iletişimin artırılmasına, bölgesel sorunların çözümü için öneriler geliştirilmesine katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Ana Tema

Geleceğin Akdeniz Ekonomisi ve Türkiye

Alt Temalar

Doğu Akdeniz'de Yeni Ekonomi ve Enerji Jeopolitiği
Türkiye ve KKTC Çok Boyutlu Ekonomik Güvenlik
Kıbrıs Müzakerelerinde Yeni Normaller
Brexit Sonrası AB ve Akdeniz Yeni Ekonomi Ekosistemi
Çin, Kuşak ve Yol Projesi, Akdeniz ve Türkiye
Akdeniz'de Yeni Ekonomik Dinamikler
Bölge Eko-politiği ve Rusya

SEKTÖREL ETKİNLİK(LER)

SEKTÖREL DİPLOMASİ EKOSİSTEMİ ÇALIŞTAY(LAR)I (2 Gün)

SİVİL GLOBAL 2019 Zirvesi kapsamında “**Geleceğin Ekonomi Ekosistemi ve Sektörel Diploması**” ana teması ile Türkiye’den ve yurtdışından ilgili kamu, STK ve özel sektör temsilcilerinin, araştırmacı, uzman ve akademisyenlerin katılımıyla düzenlenecek **Sektörel Diploması Ekosistemi Çalıştay(lar)ı**, Zirve sürecinde bilimsel toplantı formatında gerçekleştirilecektir.

İletişim ve ulaşım imkanlarının gelişmesi; sosyal medyanın, geleneksel medyanın ötesinde etkili olması; kültürel etkileşimin küresel düzeyde daha önce görülmemiş bir şekilde derinleşmesi; eğitim imkanlarının tüm dünyada gelişmesi; demokrasi ve insan hakları gibi bir takım değerlerin halklar tarafından gittikçe daha fazla paylaşılan değerler hâline gelmesi; sivil ve askerî teknolojilerde görülen çarpıcı gelişmeler; sanayi üretiminde akıllı teknolojilerin yaygınlaşması ve toplumsal yapıların buna göre yeniden tasarlanmasına olan ihtiyacın belirgin hâle gelmesi; küresel üretimin doğuya doğru el değiştirmesi gibi olgular diplomatik alanda da yenilikçi politikalar geliştirilmesini zorunlu hâle getirmiştir.

Bu nedenle, global ölçekte ve alt bölgesel ya da kimlikel konularda da tüm kurumsal sivil diploması araçlarını seferber edilmesi gerekmektedir.

Geleneksel resmî diplomasinin belli davranış kalıplarının ve hukuki sınırlamaların dışına çıkamamaktan kaynaklanan etki ve verim düşüklüğünü telafi etmek için ülkeler çoğu zaman “ikinci kulvar diplomasisi” olarak da tanımlanabilen sivil diploması kanallarını güçlendirmek yoluna gitmektedirler.

İş dünyası tarafından oluşturulan sivil toplum örgütleri, akademik çevreler ve düşünce kuruluşları aracılığıyla yürütülen faaliyetler, gibi unsurlar tarafından oluşturulan sivil diploması ile taraflar; kendilerini resmî diplomasinin çetin kurallarının baskısı altında hissetmeksizin daha geniş bir çerçevede görüş alışverişinde bulunabilmekte, perspektif ve işbirliği geliştirebilmekte, siyaset için gerekli olan karar seçeneklerini önerebilmektedirler.

Öte yandan, Küresel siyasette Çin ve Rusya gibi güçlerin yükselişi, Türkiye, Brezilya ve Güney Afrika gibi orta büyüklükteki aktörlerin görece daha bağımsız davranma imkanına kavuşmaları, ABD hegemonyasının sorgulanır hâle gelmesi gibi olgular küresel siyasetteki belirsizlikleri artırmakta ve geleneksel diploması faaliyetlerinin de gözden geçirilmesini gerektirmektedir.

“**Geleceğin Ekonomi Ekosistemi ve Sektörel Diploması**” ana teması ile düzenlenecek **Sektörel Diploması Ekosistemi Çalıştay(lar)ı** diplomatik alandaki yeni gelişmeleri ele almayı amaçlamaktadır.

Ana Tema

Geleceğin Ekonomi Ekosistemi ve Sektörel Diploması

Alt Temalar

İnsani Diploması

Savunma Diploması

Sağlık Diploması

İnanç Diploması

Kültür ve Sanat Diploması

Eğitim Diploması

Bilim Diploması

İş Diploması

Düşünce Diploması

Su Diploması

Gıda Diploması

Enerji Diploması

Turizm Diploması

Güvenlik Diploması

Şehir Diploması

Finans Diploması

Medya ve Enformasyon Diploması

Altyapı Diploması

Hizmet Diploması

Diğer Akademik Çalışmalar

Rapor, Kitap, Makale, Tez vb. Akademik Çalışmalar ile TV Programları, Medya Konferansları gerçekleştirilecektir. Süreç içinde ortaya konan ilgili tüm çıktı ve yayınlar, Proje'ye destek olacaktır.

SIVIL GLOBAL 2019 Toplantı ve Çalıştay Raporlarının Hazırlanması

SIVIL GLOBAL 2019 kapsamındaki Kıtasal Etkinlikler, Bölgesel Etkinlikler ve Sektörel Etkinlik(ler) için her birinin tamamlanmasını müteakiben ilgili raporlar, katılımcılar arasında belirlenecek raportörler tarafından hazırlanacaktır.